

Tuški

G L A S N I K

2022/09

Interni časopis Luke Koper
TISKOVINA
Poštnina plačana pri pošti
6104 Koper – Capodistria

**Prvo polletje:
rast vseh blagovnih skupin**

4 Prvo polletje: rast vseh blagovnih skupin

Skupina Luka Koper je v prvem polletju leta 2022 poslovala zelo uspešno in dosegla odlične poslovne rezultate.

6 Nov zunanji kamionski terminal

Gradnjo zunanjega kamionskega terminala, ki se bo razprostiral na območju Sermina, bi lahko po napovedih zaključili drugo leto.

8 Višinski pregled luških dvigal

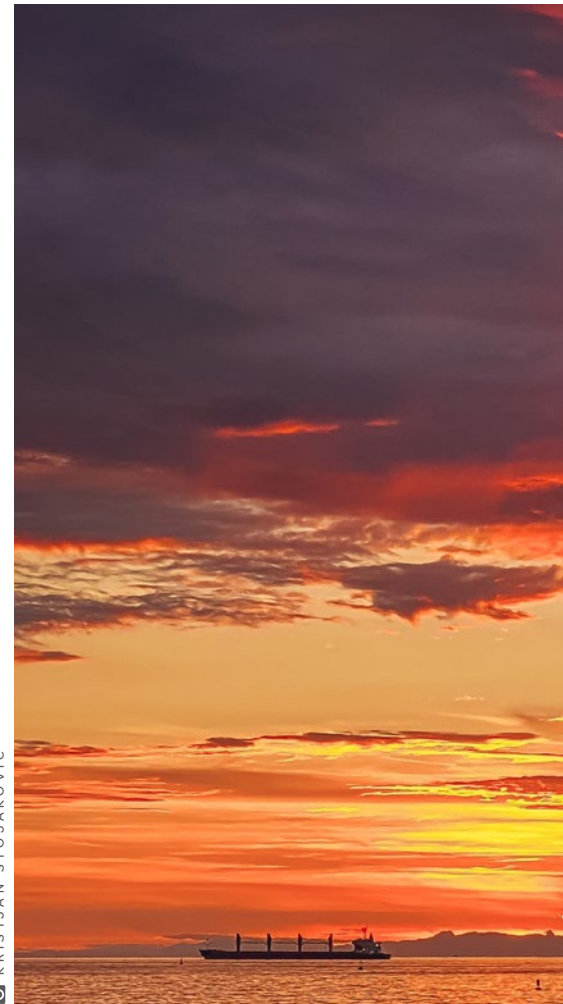
Q Techna občasno izvaja preglede velikih konstrukcij, s čimer Luka Koper skrbi za varnost zaposlenih in čim daljšo življenjsko dobo naše mehanizacije.

13 Ponosni na sodelavce, prostovoljne gasilce

V poletnem požaru na goriškem Krasu se je z ognjem spopadalo več tisoč poklicnih in prostovoljnih gasilskih društev, med drugim tudi 30 gasilcev, naših sodelavcev.

14 Z nami gre lažje tudi poleti

Koper se je tudi to poletje spremenil v kulturno prizorišče, kjer so se vsak večer na različnih lokacijah vrstili koncerti, predstave in festivali.

Simfonijo Kopra pregnala slaba napoved

 MATEJA DOMINKO JAKA IVANČIČ

Veliki simfonični koncert, ki smo ga trije soorganizatorji – Društvo prijateljev glasbe (DPG), Mestna občina Koper (MOK) in Luka Koper – v znak povezovanja, skupnega ustvarjanja in sloge prvič priredili leta 2019 na potniškem terminalu je požel pohvale in veliko navdušenja. Ob tisti priložnosti so pristaniška kulisa pod zvezdnim nebom, mestni duh in izjemna glasba simfoničnega orkestra so na potniškem terminalu pričarali nepozaben dogodek in nobenega dvoma ni bilo, da bo koncert postal tradicija.

Fuzijo kulture, mestnega utripa in pristanišča smo poimenovali Simfonija Kopra in jo septembra lani v okrnjeni različici z nazivom Mala Simfonija Kopra izpeljali na Titovem trgu, temu dodali še fotografsko razstavo in z dogodkom obeležili Svetovni dan pomorstva. Uspešno in nepozabno. Letos smo ambiciozno zagnali projekt v tretje in priprave so stekle.

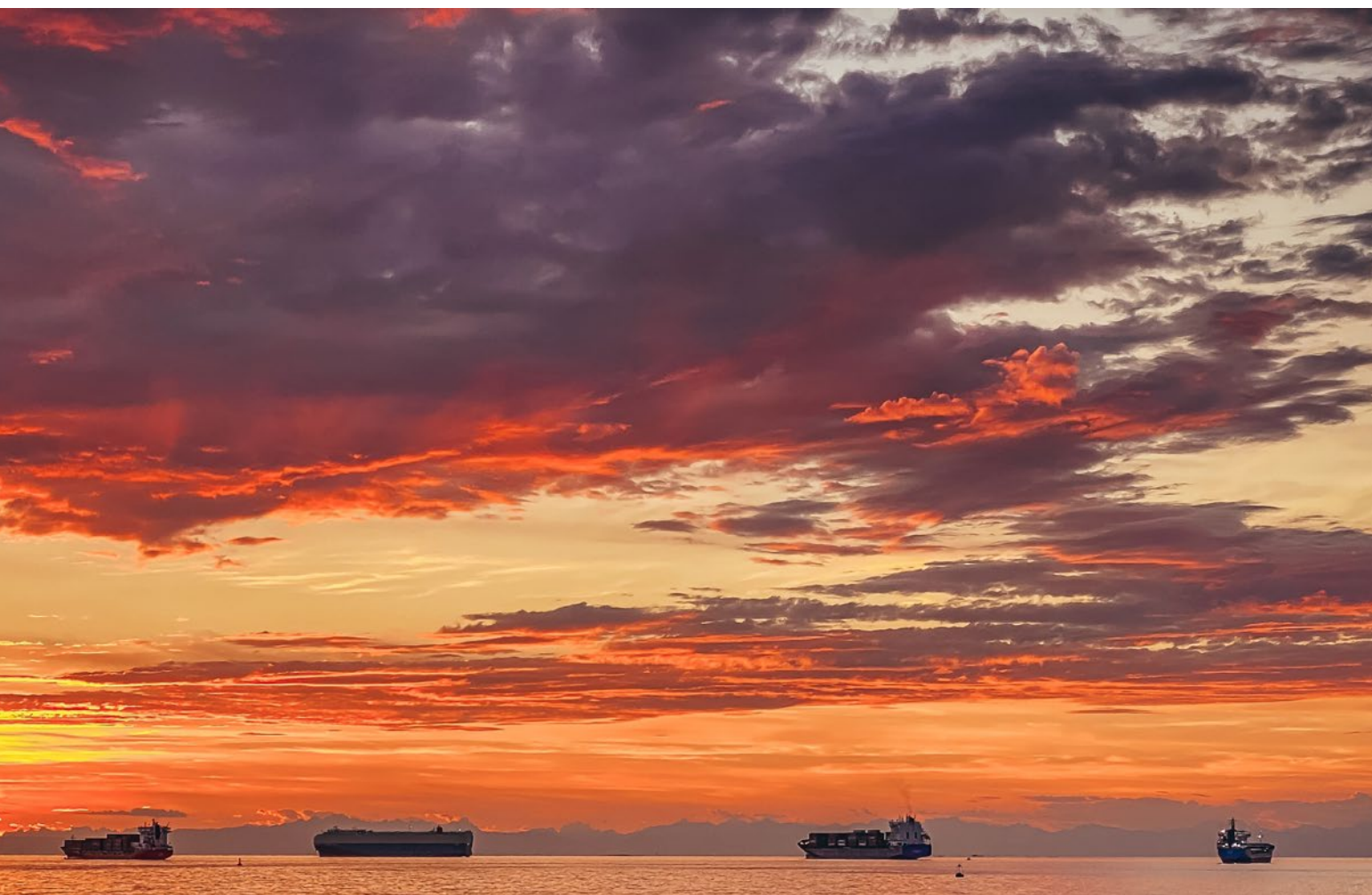
Za izvedbo koncerta na luških tleh s simfoničnim orkestrom in gosti za 1.000 obiskovalcev stoji ogromno logistike, varnostnih ukrepov, komunikacijske strategije, usklajevanj z izvajalci, tehničnih priprav in drugega. Pri tem smo sodelovali vsi, lokalna skupnost in službe Luke Koper, vključno z operativo, glasbeni izvajalci, tehniki ter mediji. Nato pa je vremenska napoved za vikend obljubljala dež z nevihtami. Soglasno smo odločili, da je

tveganje za kakovostno izvedbo dogodka preveliko ter Simfonijo Kopra 2022 s težkim srcem odpovedali.

Društvo prijateljev glasbe Koper je koncert po zastavljenem programu priredilo 9. septembra v veliki dvorani Gledališča Koper, s čimer so obeležili 100 let rojstva domačina, glasbenika **Vladimirja Lovca**. MOK, DPG in Luka Koper pa potrdili, da Simfonijo Kopra oživijo prihodnje leto, ko naj bodo zvezde še bolj svetle in naklonjene čudoviti sinergiji med mestom, kulturo ter pristaniščem.

Letos Simfonije Kopra ni bilo, bomo pa glasbenike ter ljubitelje kulture pod zvezde in v objem luških dvigal spet povabili prihodnje leto.

Uspešno zajadrali v september

V teh dneh lovimo zadnje utrinke poletja. Letošnjega se bomo zagotovo spominjali po presežkih, saj je bilo eno najdaljših in najtoplejših v zadnjih tridesetih letih.

Sredi prvega vročinskega vala smo se znašli še pred koncem šolskega leta, že julija se je v Dobljčah pri Črnomlju živo srebro povzpelo na rekordnih 39,4 stopinje Celzija, kar je najvišja kadarkoli izmerjena temperatura zraka pri nas. Borili smo se tudi s pomanjkanjem padavin. Zaradi suše smo se morali na Obali soočiti s strogimi omejitvami porabe pitne vode, kar je vplivalo na naša življenja in gospodarstvo. Nove razmere smo v Luki Koper pričakali pripravljeni, s prilagoditvijo dejavnosti smo še pred restrikcijo uspešno zmanjšali porabo vode, ne da bi pri tem okrnili svojo učinkovitost. Med prvimi smo se odzvali tudi klicu na pomoč pri gašenju požara na Krasu, svojo nesebično pomoč smo poleg tega gasilcem ponudili v boju z ognjenimi zublji na območju Socerba in Ospa.

Odlično smo poslovali in prvo polletje v Skupini Luka Koper sklenili nad vsemi pričakovanji. Čisti prihodki od prodaje so znašali kar 155,1 milijona evrov, pohvalimo pa se lahko tudi z nadpovprečnim čistim poslovnim izidom Skupine, ki je z 41,5 milijona evrov hkrati najvišji kadarkoli doseženi poslovni izid Skupine ob polletju.

Z rekordnim avgustovskim pretovorom vozil na avtomobilskem terminalu smo uspešno zakorakali tudi v drugo polletje, ki bo pestro predvsem z vidika izvedbe vseh potrebnih postopkov za večje investicijske projekte. Med pomembnejšimi, ki jih bomo realizirali v prihodnjem obdobju, so podaljšanje severnega dela prvega pomola, gradnja novega zunanega kamionskega terminala, dodatnih skladiščnih površin in objektov, posodobitev opreme ter infrastrukture in nadgradnja delovnih procesov.

Načrtov imamo še veliko, izzivov prav tako. Časi, v katerih živimo, zahtevajo od nas veliko več kot kadarkoli prej. A zagotovo nam bo uspelo, tako kot nam je že nešteto krat. Povezani, s skupnim ciljem, usmerjenim v uspehe naše družbe. Z dialogom, sodelovanjem, požrtvovalnostjo in trudom, ki jih vsak na svojem področju izkazujemo iz dneva v dan.

Marina Jelen,
odgovorna urednica

Prvo polletje: rast vseh blagovnih skupin

Skupina Luka Koper je v prvem polletju leta 2022 poslovala zelo uspešno in dosegla odlične poslovne rezultate. Čisti prihodki od prodaje so se v primerjavi s prvim polletjem preteklega leta povišali za 35 odstotkov in so znašali 155,1 milijona evrov, preseženi so tudi vsi finančni kazalniki. Realiziran ladijski pretovor je v prvem polletju letošnjega leta znašal 11,7 milijona ton in je od lanskoletnega višji za 13 odstotkov.

 ROK ŠTEMBERGER KRISTJAN STOJAKOVIĆ

Med blagovnimi skupinami še vedno prevladujejo kontejnerji, kljub temu da je ta segment močno zaznamovan zaradi nerednih prihodov ladij iz preobremenjenih kitajskih pristanišč, kar vpliva na zamike ustaljenih kopenskih odprem tovara v pristaniščih. Kontejnerski terminal je novim razmeram kljuboval uspešno in tako v prvem polletju s 526.500 enotami (TEU) dosegel 3-odstotno rast.

Terminal tekočih tovorov s kar 41-odstotnim povečanjem pretovora

Opazno 25-odstotno rast pretovora je zabeležila blagovna skupina generalnih tovorov, predvsem na račun večjih količin železovih proizvodov in kavčuka. Občutno, kar 41-odstotno povečanje pretovora je dosegel terminal tekočih tovorov, medtem ko je bilo v segmentu sipkih in razsutih tovorov za 20 odstotkov več pretovora.

Pretovarjamo tudi vse več električnih vozil

Ugoden trend se nadaljuje tudi na terminalu avtomobilov, kjer so v prvem polletju pretovorili 367.332 avtomobilov, kar je 11 odstotkov več v primerjavi z enakim obdobjem lani. Povečanje je še zlasti občutno pri pretovoru električnih vozil.

Čisti poslovni izid krepko višji od načrtovanega

Odlični poslovni rezultati Skupine Luka Koper se odražajo tudi pri doseženih čistih prihodkih od prodaje. Ti so za 40,4 milijona evrov oziroma 35 odstotkov presegle realizacijo prvega polletja leta 2021 in znašajo 155,1 milijona evrov. Porastu so botrovali zlasti višji prihodki iz naslova skladiščnin zaradi podaljšanega časa zadrževanja blaga

v skladiščih, na višje prihodke pa sta vplivala tudi zvišanje cen ter povečan obseg pretovora in dodatnih storitev.

Višji stroški materiala in storitev

V prvem polletju so se za 11 odstotkov povečali tudi poslovni odhodki, predvsem zaradi splošnega povišanja stroškov materiala in storitev, kar pa ni vplivalo na poslovni izid iz poslovanja (EBIT). Ta je z 48 milijoni evrov krepko, za 170 odstotkov, presegel dosežen poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v enakem obdobju lani.

Z 41,5 milijona evrov je Skupina preseгла doslej najvišji poslovni izid ob polletju v letu 2018, ki je takrat znašal 34,8 milijona evrov.

Rekord Skupine: čisti poslovni izid ob polletju znašal 41,5 milijona evrov

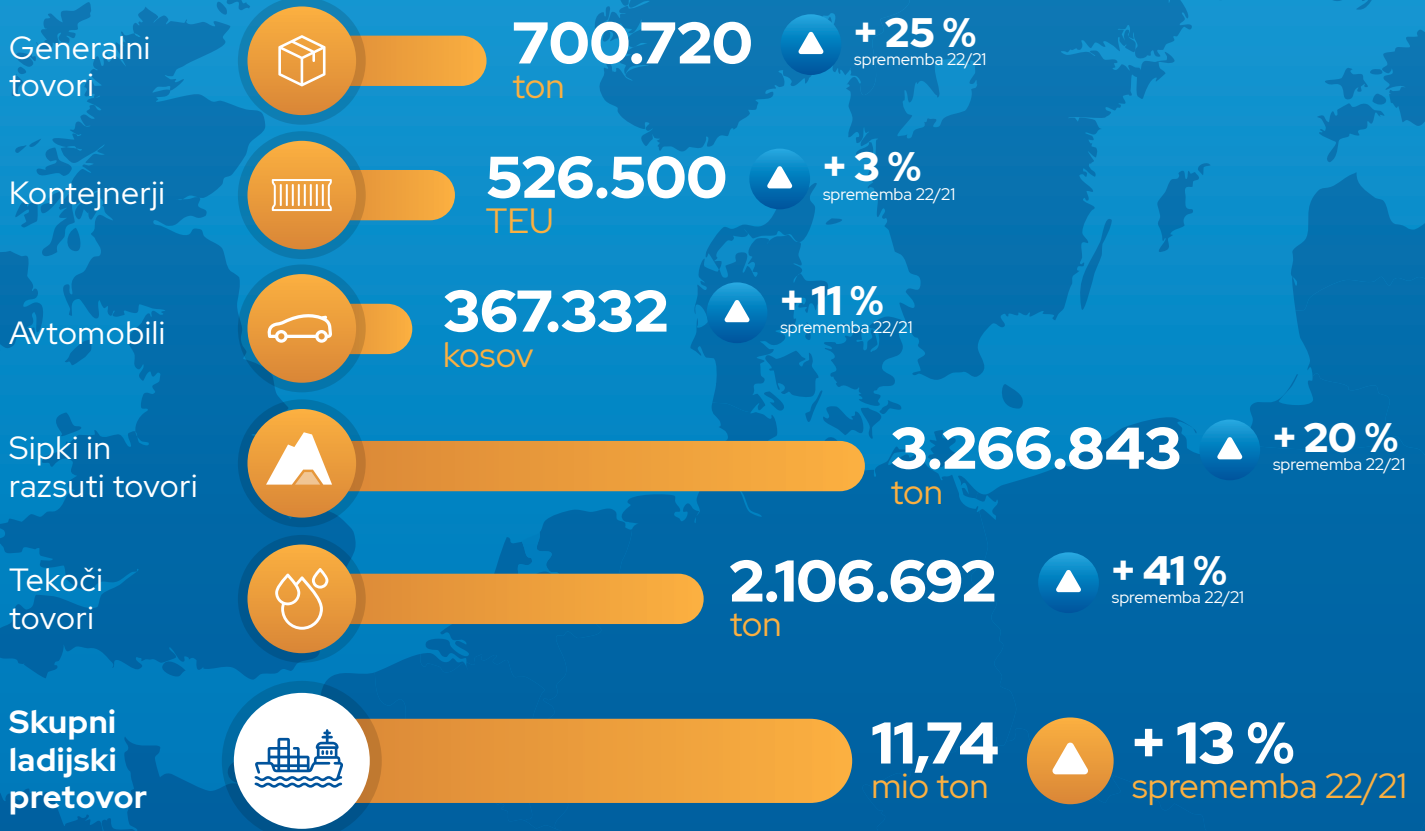
Nad pričakovanji je tudi čisti poslovni izid Skupine, ki je z 41,5 milijona evrov za 169 odstotkov višji kot v prvem polletju preteklega leta. Gre namreč za rekordni dosežek Skupine, s katerim je ta preseгла tudi doslej najvišji dosežen poslovni izid ob polletju v letu 2018, ki je znašal 34,8 milijona evrov.

31,9 milijona evrov za naložbe

Skupina Luka Koper je aktivna tudi na področju investicij. V letu 2022 je pričela z izvajanjem nekaterih večjih naložb na območju kontejnerskega terminala, ki predstavljajo nov razvojni cikel te najpomembnejše strateške blagovne skupine. V prvem polletju leta 2022 je za naložbe namenila skupno 31,9 milijona evrov.

Odličen pretovor in rezultati

Ladijski pretovor januar–junij 2022

Ključni kazalci poslovanja Skupine Luka Koper v primerjavi z načrtom in v primerjavi z letom 2021 (v mio EUR):

Čisti prihodki od prodaje

jan–jun 22 **155,1**

indeks 22/načrt 22 **+29%**

indeks 22/21 **+35%**

Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)

jan–jun 22 **63,2**

indeks 22/načrt 22 **+101%**

indeks 22/21 **+95%**

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)

jan–jun 22 **47,8**

indeks 22/načrt 22 **+195%**

indeks 22/21 **+170%**

Čisti poslovni izid

jan–jun 22 **41,5**

indeks 22/načrt 22 **+172%**

indeks 22/21 **+169%**

Izdatki za naložbe

jan–jun 22 **31,9**

indeks 22/načrt 22 **+62%**

indeks 22/21 **+6%**

Severni Jadran pridobiva na moči

 ROK ŠTEMBERGER, MATEJA DOMINKO WWW.LUKARIJEKA.HR

Preverite, kaj se dogaja in kakšne rezultate dosegajo v naših sosednjih pristaniščih, v italijanskem Trstu in na hrvaški Reki.

Hrvaška podpisala pogodbo za gradnjo železnice

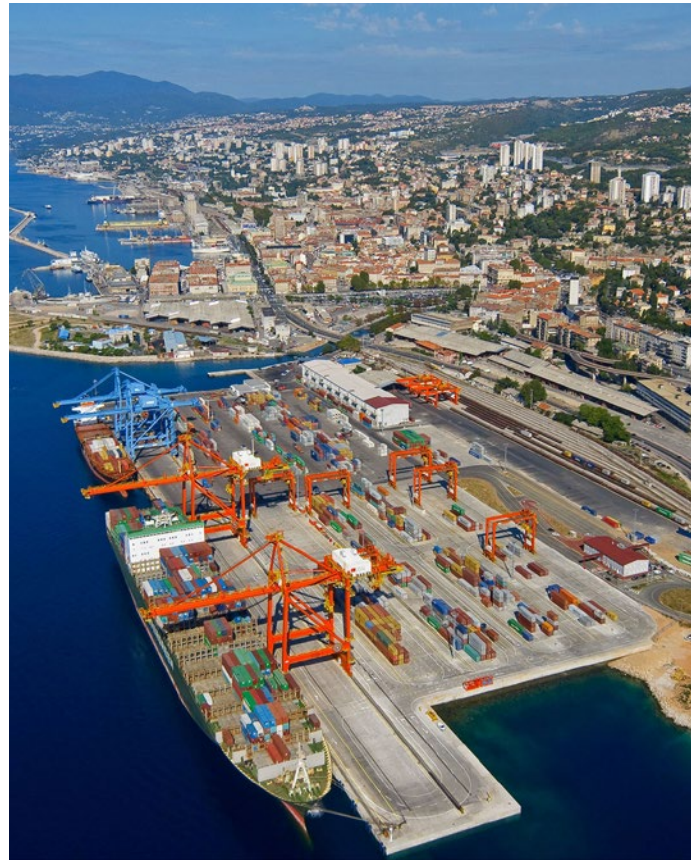
Pri naših južnih sosedih bodo kmalu pričeli z deli za posodobitev in dograditev še enega tira med Reko in Zagrebom, je v začetku avgusta poročal časnik Delo. Projekt, ki naj bi bil sklenjen do leta 2035, je vreden 2,8 milijarde evrov, od tega si želijo 85 odstotkov sredstev pridobiti iz naslova nepovratnih evropskih sredstev. Pogodba za prvo fazo, približno tretjino proge med Zagrebom in Reko, je že podpisana. Njena vrednost je 460 milijonov evrov, izbrani izvajalec, družba Strabag, mora dela skleniti v 30 mesecih.

Vse to so dobri obeti za pristanišča Severnega Jadrana, saj se bomo lahko le dobro opremljeni in okrepljeni borili za dodatne količine tovora, ki se počasi, a konstantno preusmerjajo s Severa Evrope.

Hrvaški Novi list je poročal o rezultatih Luke Rijeka, d. d. Najstarejši koncesionar v reškem pristanišču je v prvi polovici leta 2022 zabeležil 15% rast pretovora v primerjavi z enakim obdobjem lani. Rast so dosegli na skoraj vseh blagovnih skupinah, predvsem pa na segmentu polnjenja/praznjenja kontejnerjev, kjer so pretovorili 76.000 TEU (lani 17.000 TEU), veliko večino na depo terminalu na Škrljevem (nad Reko). Kontejnerski (morski) terminal na Brajdici, ki ga upravlja koncesionar AGCT, je v tem polletju pretovoril 195.000 TEU.

Trst odlično na potniškem segmentu

V italijanskem dnevniku Il Piccolo smo lahko brali, da tudi tržaško pristanišče ob letošnjem polletju beleži dobre rezultate. Skupni pretovor se je povečal za 13 %, od tega pretovor kontejnerjev za 17 %. Uspešni so bili s potniškim prometom, saj so v lanskem kovidnem letu sprejeli nekaj več kot 6.000 potnikov, v prvih šestih mesecih letošnjega leta pa že 110.000.

Kontejnerski terminal na Reki.

Nov zunanji kamionski terminal

  ARMIN SEJARIĆ

Gradnjo zunanjega kamionskega terminala, ki se bo razprostiral na 52.000 m² na območju Sermina, bi lahko po napovedih zaključili drugo leto. Minuli teden je Luka Koper vsem zainteresiranim partnerjem, predvsem špediterjem, ki poslovno sodelujejo s kamionskimi prevozniki in koprskim pristaniščem, predstavila terminski načrt, podrobnosti projekta ter prostore in spremljajoče objekte. V sklopu projekta bomo zgradili 203 parkirna mesta za tovornjake, ki bodo varovana s carinsko ograjo in videonadzorom. Od tega bo 10 mest opremljenih s priklopom za napajanje frigo kontejnerjev, 7 mest bo namenjenih tovornjakom z nevarnimi tovari. Vozniki bodo lahko za počitek in druženje uporabljali poseben prostor, uredili bomo tudi prostora z nabiralniki za izmenjavo dokumentov med prevozniki in špediterji ter za izdajo dovolilnic. Kako projekt napreduje, so predstavili sodelavci iz Področja investicij in Področja strateškega razvoja. Za potrebe špediterskih opravil bomo uredili 15

tipskih pisarn, ki jih bomo ponudili le v najem. Pravil uporabe in cenovne politika za storitve terminala še nismo določili, so pa vsi, ki bi radi najeli pisarne, vabljeni k evidenčnem izkazu interesa (info@luka-kp.si).

Na povabilo Luke Koper so se odzvali številni predstavniki pristaniške skupnosti, ki so podali tudi svoje predloge.

Uspešno polletje za naš avtomobilski terminal

 SARA MORATO KRISTJAN STOJAKOVIĆ

Odličnim poslovnim rezultatom prvega polletja letošnjega leta sledi nadpovprečni avgustovski ladijski pretovor na Terminalu za avtomobile.

Gre za pomemben dosežek v luči trenutnih negotovih razmer na avtomobilskem trgu, ki se sooča z občasnimi prekinitvami dobavnih verig, pomanjkanjem ladijskih in skladiščnih kapacitet ter z vplivi vojne v Ukrajini.

16 odstotkov večji pretovor vozil

Na Terminalu za avtomobile se lahko v prvih osmih mesecih pohvalimo s 16 odstotkov večjim pretovorom vozil v primerjavi z enakim obdobjem lani. Še posebej obetavni so rezultati za avgust, saj smo v primerjavi z istim mesecem v preteklih letih dosegli rekorden pretovor v zgodovini terminala. Večji pretovor smo zabeležili predvsem na področju električnih vozil.

Avgusta smo v primerjavi z istim mesecem v preteklih letih dosegli rekorden pretovor v zgodovini terminala.

S tem smo še utrdili svojo vlogo v prostoru in znova dokazali, da je transportna pot skozi koprsko pristanišče stabilna in zanesljiva, ne le za blagovne tokove v Sredozemlju ampak tudi za izvoz in uvoz vozil s trgov Daljnega vzhoda.

Tesle v Koper zdaj tudi iz Evrope

Proizvajalec električnih vozil Tesla je Luko Koper lani izbral za eno od vstopnih točk v Evropo za svoja vozila, izdelana na Kitajskem. Pred kratkim pa so preko Kopra začeli izvažati tudi prvi model Y, izdelan v Berlinu. Strateški položaj kopske luke omogoča krajše intervale med proizvodnjo in dobavo ter zmanjšanje s transportom povezanih emisij CO₂, Luko Koper pa so izbrali tudi zaradi našega strokovnega znanja in izkušenj na področju avtomobilske logistike, kar nas uvršča med vrhunske terminale v Evropi.

Tailwind Shipping Lines prvič pri nas

 ARMIN SEJARIĆ PETER KLEVA

Pred tedni je v koprsko pristanišče vplula prva ladja novega kontejnerskega ladjarja Tailwind Shipping Lines. 276 m dolga in 18 let stara ladja **Talassa** (pluje pod portugalsko zastavo) s kapaciteto 5.527 kontejnerskih enot (TEU) je prva od štirih ladij tega ladjarja, ki je s svojo floto na tržišču prisoten od junija letos. Nova direktna kontejnerska ladijska linija Evropo povezuje s tremi kitajskimi pristanišči, Šanghaj, Ningbo in Šenžen. Koper je v rotacijo vključen kot edino pristanišče v Jadranu.

Minuli teden je v pristanišče vplula še druga ladja, **Jadrana**, s skupno kapaciteto 4.800 TEU. Lokalni zastopnik ladjarja je koprski Interagent, ki skrbi za uvozne in izvozne rezervacije za novo storitev.

Več informacij o servisu:

Interagent shipping agency, Ltd. Co.,
Vojkovo nabrežje 30, Koper,
T: +386 5 664 16 79,
E: intrag@intereuropa.si.

20. avgusta je v Koper prispela prva ladja novega ladjarja in servisa Tailwind Shipping Lines.

Višinski pregled luških dvigal

✍ MATEJA DOMINKO 📷 MATIJA KURNIK (VARENSI)

Na vrtočlavih več deset metroh nad tlemi, nekje pri »ramenih« dvigala, smo na terminalu razsutih tovorov opazili fante, ki so plezali po kovinskih konstrukcijah in preudarno opazovali podrobnosti na stroju. Podjetje Q Techna namreč občasno izvaja preglede velikih konstrukcij, s čimer Luka Koper skrbi za varnost zaposlenih in čim daljšo življenjsko dobo dvigal ter druge mehanizacije.

Pogovarjali smo se z inženirjem **Markom Bizjakom**.

Občasno vas vidimo plezati po dvigalih v Luki Koper. Kaj točno počnete?

V pristanišču opravljamo preglede strojnih komponent in konstrukcij dvigal na kontejnerskem terminalu ter terminalu razsutih tovorov. Najprej izvedemo vizualno kontrolo, nato pa mesta, kjer se je pojavila korozija ali sumimo na druge vrste poškodb, pregledamo s tehniko magnetnih delcev. Za ta pregled moramo najprej odstraniti osnovno zaščitno barvo, da lahko pregledamo nosilno konstrukcijo. Šele takrat lahko ugotovimo, ali je indikacija na površini samo poškodovani oplesk ali dejanska razpoka v konstrukciji oz. zvarnem spoju.

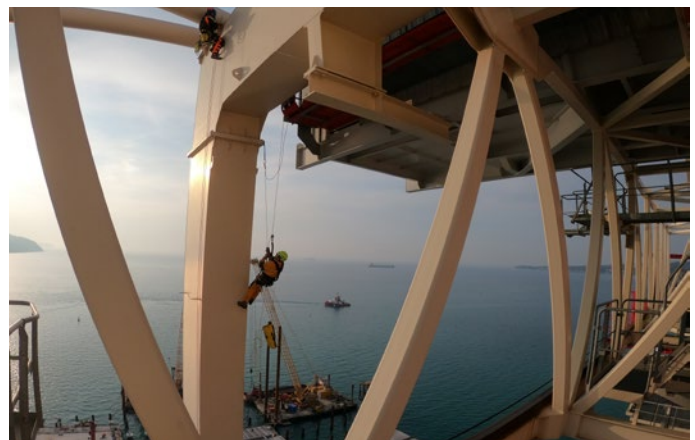
Katere stroje pregledujete in kako pogosto?

V splošnem velja pravilo, večji kot je varnostni faktor opreme, ali vpliv na okolje/ljudi, strožji so predpisi. V dogovoru z luškim osebjem smo pregledali rotobager, odlagalec, vagonsko nakladalno postajo na EET in oba razkladalnika sipkega tovara. Pripravili smo oceno stanja celotnih konstrukcij sedmih kontejnerskih dvigal (od KD54 do KD60). S tehniko merjenja odklona magnetnega polja smo pregledali jeklenice in iskali morebitne poškodovane pramene jeklenic.

Pri podaljšanju prvega pomola smo izvedli nadzor radiografske kontrole ter varilskih del.

Najvišja točka kontejnerskega dvigala se nahaja 100 metrov visoko!

Da, delo v tem primeru opravljamo na veliki višini nad morjem ali tlemi. Za pregled dvigala na KT (npr. KD55) je ekipa štirih kontrolorjev potrebovala 12 ur. Dva sta do mest pregleda dostopala s podestov, dva pa do nedostopnih mest z uporabo vrvne tehnike. 10 ur smo porabili še za pregled jeklenih vrvi dvigala. Posebnost našega dela je, da je vsak projekt drugačen. Ko izvajamo delo npr. z radioaktivnimi viri, je treba upoštevati še ogromno drugih varnostnih dejavnikov, predpisov in ukrepov. Kdor izvaja to vrsto kontrole mora imeti specifične kvalifikacije. Pri našem delu so zato potrebne določene izkušnje in visoka zbranost, doslednost ter seveda ... strah pred višino ni zaželen.

Pregled konstrukcije obalnega dvigala z uporabo vrvne tehnike, ki jo v podjetju Q Techna uporabljajo za neporušne preiskave, preizkušanja, nadzore in preglede na različnih strojnih komponentah, energetskih postrojih ter jedrskih objektih. V Luki Koper pregledujejo dvigala in velike stroje na terminalu razsutih tovorov ter obalna dvigala na kontejnerskem terminalu.

Comarkovih 30 let poslovanja

✍ MATEJA DOMINKO 📷 ARHIV COMARKA

Družinsko podjetje Comark je specializirano za projektno logistiko in Transporte izrednih tovorov po celem svetu. V Luki Koper organizirajo Transporte projektnih tovorov izrednih dimenzij, ambiciozno pa se ves čas usmerjajo v nove posle in trge.

Prvi vikend v septembru Comark že vrsto let povabi sodelavce, poslovne partnerje in prijatelje na sproščeno druženje ob Kolpo. Letos je bilo zanje še posebej veselo, saj praznujejo 30-letnico delovanja. Ob tej priložnosti se je direktor podjetja **Branko Butala** v nagovoru zahvalil svoji družini, ustanovitelju in mentorju **Jožetu Škreblinu**, zaposlenim, poslovnim partnerjem in vsem, ki so vpleteni v zgodbo podjetja Comark. Comark je v letu 2021 zagnal podjetje v Beogradu, letos pa predal v uporabo nove poslovne prostore na Reki. Naslednje leto bodo povečali prisotnost z investicijo v poslovne prostore

pred koprskim pristaniščem, ob okrogli obletnici pa so prenovili tudi podobo podjetja.

Čestitke Comarkovci in na še mnoga uspešna leta!

30-letnico delovanja je ekipa Comark proslavila s številnimi poslovnimi partnerji.

Prvič čez ocean, a najprej v Koper

 ARMIN SEJARIĆ KRISTJAN STOJAKOVIĆ

Sredi julija smo v našem pristanišču pozdravili ladjo za pretovor vozil **Neptune Barcelona**, ki se je prvič podala na pot. Povsem nova ladja, ki so jo letos zgradili na Reki in je v lasti grškega ladjarja Neptune Lines, je dolga 200 m, v širino pa meri 32 m. RO-RO ladja lahko v svoji 13-nadstropni garaži na 58.000 m² skladišči do 7.000 vozil. Gre za prvo Neptunovo ladjo, ki je namenjena čezoceanskemu transportu vozil na relaciji Evropa-Azija. Doslej je ladjar skrbel za prevoz RO-RO tovora po Sredozemlju, predvsem proti severnemu delu Evrope in v vode Črnega morja. V floti imajo trenutno 18 ladij, najmlajša med njimi je Neptune Barcelona.

Terminal za avtomobile v Luki Koper je bil po pretovoru vozil tudi v lanskem letu med prvimi petimi v Evropi. V našem

pristanišču lahko na odprtih površinah skladiščimo 34.000 vozil, medtem ko je v garažah prostora za 10.000 vozil.

Kot večina ladij grškega ladjarja ima tudi Neptune Barcelona na premcu zarisane oči, ki »odganjajo zle duhove« med plovbo po širnih morjih.

Iz Srbije preko Kopra v ZDA

 MATEJA DOMINKO

Konec avgusta smo pretovarjali zanimiv projektni tovor, ki po tonaži sicer ni bil toliko poseben, je bil pa po izgledu in poti kosov izrednih dimenzij. Iz Srbije je k nam pripotovalo 29 različnih kosov opreme, skupaj težkih 215 ton, ki so sestavljali most za prehod potnikov od letališke zgradbe do letala. Izdelalo jih je švedsko podjetje, ki že več kot 30 let izdeluje prehode za potnike na letališčih in v morskih lukah.

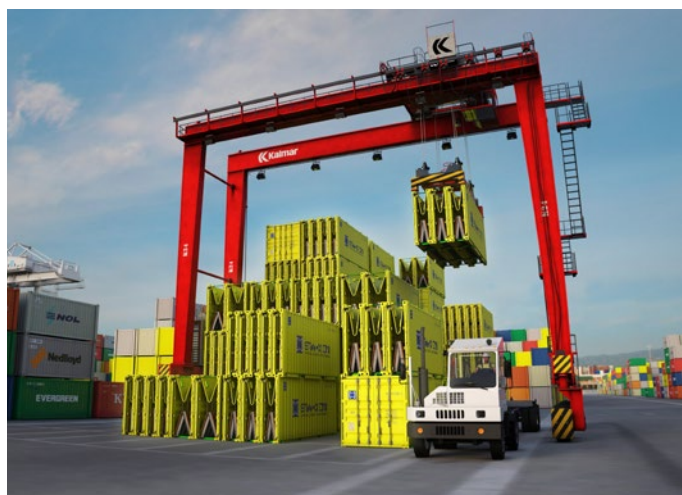
Najbolj atraktivna sta bila prav dva steklena zaprta prehoda, ki so ju naši sodelavci brez kakršnihkoli težav naložili na ladjo in tovor odpremili na plovbo do Združenih držav Amerike. Na katerem letališču ali v luki se bodo potniki po tem mostu sprehajali na transportna sredstva nismo uspeli izvedeti, je pa lepo vedeti, kako tovor preko kopskega pristanišča potuje po celem svetu in je del življenja ljudi.

So lahko »zložljivi kontejnerji« rešitev?

 ARMIN SEJARIĆ TWITTER/STAXXON

Skupina podjetij je trgu predstavila nov sistem zložljivih kontejnerjev, s katerim želijo omiliti krizo s praznimi kontejnerji. Nizozemsko podjetje 4FOLD, španski Navlandis in ameriški Staxxon so zasnovali t. i. zložljive kontejnerje. Ti bi omogočali hitro zlaganje takega praznega kontejnerja, ki bi zasedel le četrtno ali celo le petino prostora v primerjavi z običajnim nezložljivim kontejnerjem. V pomoč bi bili stroji, ki bi jih lahko zagotavljalo vsako pristanišče. Trenutno na svetu sicer kroži več kot 17 milijonov kontejnerjev. Prvi kontejner je že leta 1956 patentiral **Malcolm McLean**, v 60. letih pa je Mednarodna pomorska organizacija kontejnerje standardizirala. Danes so kontejnerji zasedli vsa pristanišča, železniške tire in skladišča. Mediji poročajo, da je na morju prazna petina vseh kontejnerjev, na kopnem kar 40 % zabojnikov. S tem je povezano tudi več izpustov emisij CO₂, pa tudi stroški transporta praznih kontejnerjev so visoki.

Bodo standardne kontejnerje v prihodnosti nadomestili zložljivi kontejnerji in s tem rešili stisko s prostorom ter zmanjšali stroške transporta in izpuste?

Podvodno kraljestvo luškega akvatorija

Luka Koper je močno povezana z morjem. O tem, da je življenje na morski strani pristanišča izjemno pestro, pričajo obiski delfinov, pojav morskih konjičkov, kamenih koral, leščurjev in številnih drugih vrst. Da je morje v luških bazenih čisto, pa dokazujejo še številne druge rastlinske in živalske vrste, ki jih lahko najdemo pod gladino.

✍️ ARMIN SEJARIĆ 📷 ANA HACE

Luški bazeni so dom številnim organizmom, ki so se prilagodili življenju pod gladino morja tik ob koprskem pristanišču. Velika morska raznovrstnost je presenetila tudi strokovnjake z Morske biološke postaje Nacionalnega inštituta za biologijo. Leta 2020 so pripravili študijo, ki je razkrila, kako pester je luški akvatorij. Kot je povedal **Lovrenc Lipej** 190 rastlinskih in 350 živalskih vrst kaže na dobro stanje okolja: »Zagotovo so nas ugotovitve presenetile, a hkrati jih lahko razložimo. Stebri, na katerih sloni večji del pristanišča, namreč nudijo dobre pogoje za naselitev številnih organizmov.«

Lipej je ob tem dodal, da so v luškem akvatoriju potrdili 15 % vseh organizmov, doslej evidentiranih v slovenskem morju: »Pri nas imamo skupno 2.250 različnih vrst. V luškem morju smo našli 350 živalskih vrst, od tega 27 vrst rib in 325 nevretenčarjev. Ob tem smo zabeležili 190 rastlinskih vrst.«

V Luki Koper se zavedamo, da prostor, ki ga upravljamo, ni samo naš. Naše poslanstvo je tudi v tem, da skrbimo za okolje.

Drugi obiskovalci luških bazenov: delfini, morski konjički in korale

Verjetno najatraktivnejši gostje Luke Koper so delfini, ki so letos že plavali v naših bazenih. Dva navadna delfina, samico in njenega mladiča, so pred meseci na območju koprskega pristanišča dalj časa opazovali člani Morigenosa – slovenskega društva za morske sesalce. Čeprav priljubljeni, so navadni delfini (*Delphinus delphis*) v našem morju redki. V Sredozemlju so opredeljeni kot ogrožena

vrsta, zato je vsako srečanje z njimi posebno doživetje. V slovenskih vodah je to šele četrtič, ko so bili opaženi, nazadnje so to vrsto pri nas opazovali pred 10 leti.

Med ogrožene vrste sodi tudi kamena korala (*Cladocora caespitosa*), ki je redna obiskovalka luškega morja. Kot je pojasnil Lipej, gre za »bioarhitekta« oz. biogradnika življenjskega prostora, ki v sebi ponuja možnost za življenje številnih organizmov. Hkrati so prav kamene korale indikator podnebnih sprememb. Svoj dom so pred potniškim terminalom našli tudi morski konjički, posebej zanimiva je bila še najdba golega polža vrste *Piseinothecus sphaeriferus*: »Šlo je za zares nenavaden primer, saj je bil to šele peti pojav tega organizma na svetu,« je komentiral Lipej.

Stalen monitoring voda

A pokazatelj čistega morja niso samo živalske in rastlinske vrste. Pomembne podatke sporočajo merilne naprave, s pomočjo katerih v Luki Koper že vrsto let spremljamo kakovost morja. Ažurne rezultate meritev lahko spremljate na spletni strani www.zivetispristaniscem.si.

»V Luki Koper se zavedamo, da prostor, ki ga upravljamo, ni samo naš. Res je, da moramo skrbeti za stranke in posel, a hkrati je naše poslanstvo tudi v tem, da skrbimo za okolje. Skušamo narediti res vse, kar je v naši moči, da so ti vplivi čim manjši. Smo tudi eno redkih evropskih pristanišč, ki je pridobilo EMAS certifikat. Ta je odraz najvišje stopnje transparentnosti delovanja in stalnega izboljševanja na področjih, vezanih na okoljske vidike,« je pomen skrbi za okolje v koprskem pristanišču opisal **Boštjan Pavlič**, vodja Področja varovanja zdravja in ekologije.

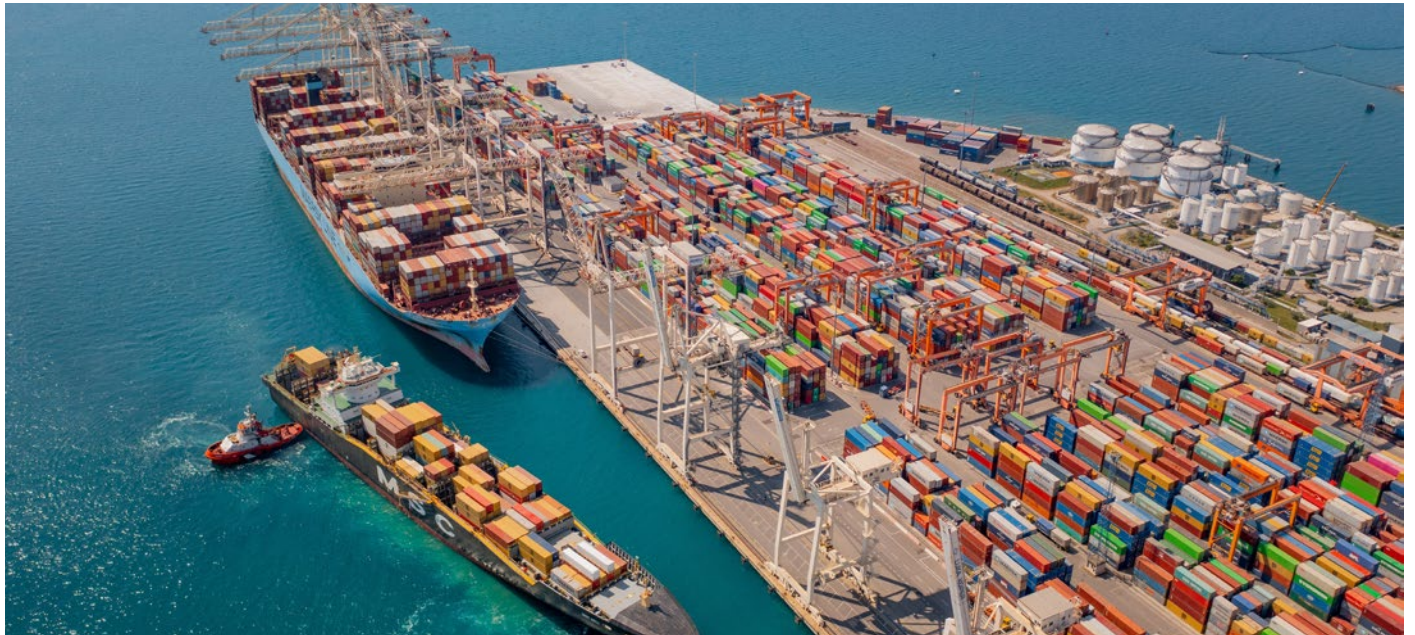

Najbolj zanimivi »gostje« Luke Koper so tako pozirali pred objektivimi fotografov.

Ko ladja vpluje v koprsko pristanišče

V pristanišče dnevno prihajajo ladje, ki so vsakič znova prava atrakcija za lokalne radovedneže in turiste. V Luki Koper sprejemamo ladje z različnimi tovari: avtomobili, kontejnerji, tekoči in razsuti tovari so le nekateri izmed blagovnih skupin, ki jih ladje pripeljejo v našo luko. A kako sploh poteka prihod ladje in kdo vse sodeluje pri tem?

 ARMIN SEJARIĆ KRISTJAN STOJAKOVIĆ

Lani smo v koprskem pristanišču privezali skupno 1.551 ladij, kar je 8 % več kot leta 2020.

Ko kapitan glasno zahupa, je jasno, da se mornarji odpravljajo na pot in zapuščajo pristanišče. Še preden zaplujejo proti odprtem morju, mora posadka počakati, da na ladjo vstopi pilot in da nanjo privežejo vlačilce. Podoben postopek velja pri prihodu ladje v pristanišče. Šele nato sledi nakladanje ali razkladanje ladij, vagonov, tovornjakov, skladiščenje ...

Prvi stik z ladjo: ladijski agent

Preden ladja sploh vpluje v pristanišče, morajo njen prihod napovedati. Pomembno vlogo ima ladijski agent, ki je podaljšana roka ladjarja. Je njegov lokalni zastopnik, posreduje v njegovem imenu, hkrati ladji nudi pomoč ob prihodu/odhodu v pristanišče ali iz njega. Ladjarja zastopa pri Upravi za pomorstvo (URSP), pristaniški policiji, zdravstvenih organizacijah, inšpektoratih, carinskih organih in drugih lokalnih oblasteh.

Agent mora imeti podatke o tovoru, potrebah po gorivu, vodi, hrani in zdravstveni oskrbi posadke. 24 ur pred prihodom ladje v pristanišče mora dokončno potrditi najavo, da lahko Področje operative v našem pristanišču predvidi privezno mesto ter uskladi privez ladje z vlačilci, s piloti in z URSP. Z ladje morajo sporočiti, kje in kako je tovor zložen, da lahko določimo, kam in kako ga bomo razkladali/nakladali. Agent v luko sporoči še natančne podatke o dolžini ladje, ugrezu in ladijski opremi.

Uprava za pomorstvo, piloti, vlačilci

Eno od ključnih vlog ima URSP, ki v okviru pomorske inšpekcije izvaja nadzor nad tehnično brezhibnostjo ladje in izdaja dovoljenje ladjam za vstop v pristanišče. Ko ladja

prejme vsa dovoljenja, se lahko približa luškim pomolom. A še pred vplutjem v pristanišče vsako ladjo že na sidrišču (odprtem morju) pričaka »pilotina«, čoln s pilotom. Ta se pridruži kapitanu na komandnem mostu in mu svetuje, kako naj varno vpluje in izpluje v pristanišče in iz njega. Pilot je sicer izkušen morjeplovec, ki dobro pozna plovne kanale in vse posebnosti pristanišča (vetrove, tokove, privezna mesta ipd.), zato koordinira delo privezovalcev in vlačilcev. Vleko ladij v koprskem pristanišču izvaja družba Adria-Tow, ki je v polovičnem lastništvu Luke Koper. Njena flota šteje 5 vlačilcev: **Wotan, Sirius, Neptun, Zeus in Mercur**.

Privezovalci – zadnji akterji pri vplutju

Na pomolu ladjo čakajo privezovalci, ki jo z močnimi vrvmi privežejo na privezno mesto oz. bitvo. V koprskem pristanišču to delo opravljajo zaposleni v podjetju Luka Koper Inpo, ki je hčerinsko podjetje Luke Koper. Poleg priveza in odveza ladij je njihova naloga tudi oskrba posadke z vodo, prevzem odpadkov z ladij in namestitvev zaščitnih barož okrog tankerjev ter na vhod v tretji bazen, da se morebitna izlitja ali onesnaženja ne bi razširila proti odprtemu morju. S tremi ekološkimi plovili in s specialno opremo po potrebi tudi čistijo onesnaženja na morju.

Pred razkladanjem tovora ladjo pregledajo še policisti

Ko je ladja privezana na pomol, pomorska inšpekcija opravi tehnični pregled. Pomembno vlogo imajo tudi policisti, ki varnostno preverjajo ladje, preden te vplujejo v Luko Koper. Preverjanje posadke opravijo ob prihodu ladje, medtem ko potnike na potniških ladjah preverjajo že pred prihodom v pristanišče.

Sponzorji spektakularnega dogodka

✍️ ARMIN SEJARIČ 📷 GREGA VALENČIČ/SPORTIDA

Vrsto let podpiramo številne športne dogodke v Kopru in okolici, ki tudi s svojo prepoznavnostjo širijo dober glas o pristanišču in mestu. Tokrat smo podprli 26. tekmo svetovnega pokala v težavnostnem plezanju, ki jo je gostila nova koprška plezalna stena.

Edinstven dogodek je v okviru sklada Živeti s pristaniščem podprla tudi Luka Koper. Večtisočglavo množico, ki se je zbrala ob novi plezalni steni v Kopru, sta razveselila oba slovenska dobitnika medalj. Aktualni evropski podprvak v težavnostnem plezanju **Luka Potočar** je osvojil svojo prvo zlato medaljo, drugo mesto je zasedel Švicar **Sascha Lehmann**, tretji je bil Nемеc **Yannick Flohe**. Med dekletki sta se ob srebrni **Janji Garnbret** na stopničke povzpeli še Japonka **Aj Mori** (zlato) in Američanka **Brooke Raboutou** (bron).

Luka Koper si prizadeva za večjo vključenost otrok in njihovo aktivno preživljanje prostega časa.

Mini olimpijada za mlade plezalne navdušence

Ker si Luka Koper prizadeva za večjo vključenost otrok in njihovo aktivno preživljanje prostega časa, je finančno podprla tudi spremljevalni program. Organizatorji so z našo pomočjo organizirali Mini olimpijado, v katero se je vključilo kar 440 otrok s 6 koprskih šol. Pripravili so 10 različnih plezalno obarvanih poligonov, obiskala pa jih je tudi članica slovenske reprezentance v športnem plezanju **Mina Markovič**.

Ponosni sponzor edinstvenega dogodka, ki je ob plezalno steno privabil več tisoč glasnih gledalcev, je bila tudi Luka Koper.

Shippotter: 15-letni lovec na ladje

✍️ MATEJA DOMINKO

Na instagramu spremljamo fotografije tovornih ladij, ki prihajajo v našo luko. Fotograf jih lovi ob vseh mogočih urah in ima hkrati posebno estetsko »oko«. Odločili smo se, da avtorja povabimo na obisk in ga spoznamo. Aljaž je 15-letnik iz Pobegov, srednješolec, ki za hobi fotografira ladje z zunanje strani ograje koprškega pristanišča.

Od kod navdušenje za ta »ladijski« hobi?

Že prej sem imel rad ladje. Najprej sem fotografiral privezane v lukii, ki sem jih lahko ujel od zunaj, nato pa kupil boljši fotoaparater in objektiv za fotografiranje bolj oddaljenih ladij. Najbolj so mi všeč RO-RO ladje MOL-a, Eukora in Glovisa za prevoz vozil, vem tudi po kakšnem urniku plujejo v Koper.

Koliko časa se pripravljáš na fotografiranje ladje?

Ladje čakam in jih že prej spremljam na on-line radarju, berem napovedi njihovih prihodov na vaši spletni strani. Na fotografiranje se odpravim, ko je ladja nasproti Izole, da jo pravočasno ujamem v Kopru, ta zadnji del mi vzame eno uro.

Največji izziv in največji uspeh?

Včasih mi zagode čas prihoda in odhoda ladje, če je to ponoči ali zgodaj zjutraj, je težava tema, poseben izziv predstavljajo tudi spreminjajoči se plani prihodov ladij. V

največje zadovoljstvo mi je, ko ujamem pravo svetlobo in mi fotografija uspe ali pa ko dobim v objektiv tiste ladje, ki k nam pridejo bolj poredko.

Kaj pravijo starši na tvoj hobi?

Do Kopra ali do Ankarana me največkrat pripelje moj nono, ker še nimam izpita. Starši med počitnicami ne rečejo nič, ko pa se začne šola ... (smeh) Hodim na Srednjo tehniško šolo v Kopru, kjer se izobražujem za strojnega tehnika. Želim si, da bi enkrat prišel delat v Luko Koper, morda kot žerjavist.

Aljažu želimo perfekten »golden light« ob njegovih fotografskih podvigih in da bi uspešno dokončal šolanje. Morda pa se takrat res pridruži našim vrstam.

Shippotterju Aljažu lahko sledite na instagramu (@aljaz_77).

Ponosni na sodelavce, prostovoljne gasilce

Poletje je v našo regijo prineslo sušo, s tem pa pomanjkanje pitne vode in veliko požarno ogroženost. Julija smo vsi zadrževali dih, saj je na goriškem Krasu izbruhnil požar, po razsežnosti bojda največji v zgodovini Slovenije.

 MATEJA DOMINKO OSEBNI ARHIVI NAŠIH SODELAVCEV

Na obsežnem območju je gorelo kot za stavo, ogenj se je zaradi močnega vetra hitro širil, gasilcem pa so dostop na požarišče oteževala še neaktivirana eksplozivna telesa, ki so po kraškem zaledju posejana še od prve svetovne vojne.

Na terenu vsak dan po 14 ur

Z ognjem se je spopadalo več tisoč gasilcev poklicnih enot in prostovoljnih gasilskih društev, največ s Krasa in regije, veliko tudi z Obale in širše. Med njimi je bilo tudi več kot 30 naših sodelavcev, zato smo enega od njih prosili za opis izkušnje.

Aleksandar Jelić, varnostnik v Področju pristaniške varnosti Luke Koper, je prostovoljni gasilec in vodja ekipe v PGD Dekani: »Ko gremo na intervencijo, ves

čas razmišljam, kje so moji ljudje, koliko vode še imamo, in preučujem taktiko gašenja. Na Krasu smo imeli zaradi gostega dima ves čas maske, res se je težko dihala, pa tudi vidljivost je bila slaba. Tam je zelo zahteven skalnat teren, pa še stari eksplozivi ... vsak dan smo slišali eksplozije, zato smo se držali predpisanih »varnih« pot, kjer ni bilo zaznane večje nevarnosti za mine. Na terenu smo bili vsak dan po 14 ur, šli domov spat in spet nazaj na požarišče za 14 ur.«

Vse pohvale naši sodelavki in sodelavcem, ki so uspešno ukrotili ogenj in tudi sicer pomagajo v požarih in drugih nesrečah v regiji.

Nekateri so nam poslali tudi fotografije z velikega požara, nekaj jih objavljamo. Kapo dol, dekle in fantje!

Z nami gre lažje tudi poleti

Koper se v poletnih mesecih spremeni v kulturno prizorišče, kjer se vsak večer na različnih lokacijah vrstijo koncerti, predstave in festivali, ki vabijo k preživljanju toplih večerov v družbi kulture in umetnosti.

 MATEJA CLARICI JAKOB BUŽAN, KRISTIAN ŽUPAN, TIMOTEJ STIBILJ

Poletje z biseri

Svojo peto izvedbo je letos doživel festival Poletje z biseri, ki je pred proceljem Pokrajinskega arhiva na Kapodistriasošem trgu vsako sredo glasbeno razvajal z raznovrstnim programom vseslovensko priljubljenih glasbenih imen. Najbolj odmeven je bil prvi večer, na katerem so se **Rudi Bučar**, **Matevž Šalehar Hamo**, **Tomislav Jovanović Tokac** in **Samo Budna** poklonili 60. obletnici ustvarjanja legendarnih rockerjev The Rolling Stones.

Jeff festival

Festival že od leta 2003 organizira Klub študentov mestne občine Koper. Že od vsega začetka zapolni poletne večere v starem mestnem jedru s širokim spektrom jazz, funk in etno glasbe. Tudi letos so organizatorji zagotovili prisotnost priznanih domačih in tujih glasbenikov, novost letošnje izvedbe pa je bil industrialno obarvan koncertni spektakel, na katerem je nastopila slovenska tolkalska zasedba The Stroj. Pred koncertom so v skladišču Libertas odprli razstavo mladega umetnika **Petje Koceta**.

Kino Istra

Kino Istra je potujoči kino, ki v istrske kraje brez kinodvoran ali rednega kino programa pripelje najodmevnejše sodobne avtorske filme in temeljna dela filmske klasike. V okviru tega

se je med 6. julijem in 3. septembrom v Kopru, Ankaranu, Šmarjah, Pregari in Kubeđu odvijalo 14 večernih projekcij: zvrstile so se regionalne premiere slovenskih filmov, pomembni filmi iz širše regije in tudi nekaj svežih naslovov iz Evrope in ZDA.

MareziJazz 2022

Letošnji MareziJazz je potekal že 17. leto zapored in tako ostaja največji dogodek z bigbandovsko glasbo v Evropi. Osrednji dogodek se je odvijal 8. in 9. julija, tudi tokrat na razgledni točki v centru Marezig. Med nastopajočimi so bili gostje s Hrvaške, brazilsko-avstrijski orkester ter zasedba z Nizozemske.

Poletni koncerti v Taverni

Cikel koncertov Poletni koncerti v Taverni Koper je tradicionalna prireditev, ki vsako poletje oživlja mestno središče Kopra. Koncerti so letos potekali že 15. leto zapored, organizira jih glasbena agencija im.puls, ki je eden vidnejših glasbenih producentov v Sloveniji. Vsak ponedeljek v juliju in avgustu so nastopili skrbno izbrani glasbeni izvajalci različnih popularnih glasbenih žanrov iz Slovenije in tujine.

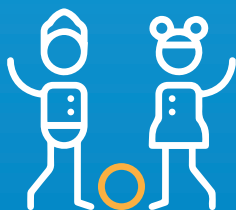
Primorski poletni festival

V Kopru, Sežani, Ankaranu, Izoli, Piranu in Pulju je junija, julija in avgusta potekal 29. Primorski poletni festival (PPF), na katerem se je zvrstilo 56 dogodkov, kar pomeni več kot en dogodek na dan. Festival je v gostiteljska mesta prinesel gledališke predstave, razstave, koncerte in javne debate. Kot je povedala direktorica Gledališča Koper **Katja Pegan**, je bil letošnji festival bogat z vsebinami, saj so po dveh letih lahko spet gostili mednarodni program. »Ponosni smo tudi na tretjo izvedbo PPF Mladi, ki omogoča vpogled v študijska dela mladih gledališčinikov iz sosednjih držav, in na drugo izvedbo festivala Pri svetilniku, ki je namenjen najmlajšim. Iskreno se zahvaljujem Luki Koper, ki nas je kot generalni pokrovitelj podprla v zadnjih štirih letih in nam omogočila izpeljati tako kakovosten program,« je dodala Peganova.

Starši, pozor: čas je za novo športno sezono!

Luka Koper že vrsto let podpira vse največje klube v Mestni občini Koper, še posebej pa njihovo delo z mlajšimi selekcijami. Zato vse starše prijazno vabimo k ogledu športne ponudbe, ki je na voljo v novi sezoni.

Football Club Koper

FC Koper bo tudi v letošnji sezoni organiziral Nogometno šolo. K vpisu vabijo dečke in deklice, letnikov 2014, 2015, 2016 in 2017.

Vpis: spletni obrazec na www.fckoper.si (zavihek Nogometna šola)

Več informacij: info@fckoper.si

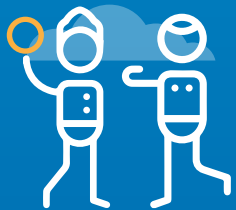

Odbojgarski klub Koper

Programi: Mini odbojka (2012 in mlajše), Mala odbojka (2010 in mlajše), Starejše deklice (2008 in mlajše), Kadetinja (2006 in mlajše), Mladinke (2004 in mlajše)

Vpis: ob torkih in četrtek, od 17^h do 19^h v klubski pisarni v Areni Bonifika

Več informacij: 031 739 075 (Tjaša), info@ok-koper.si, www.ok-koper.si

Rokometno društvo Koper

Koprski rokometaši vabijo v svoje vrste fante, stare med 8 in 14 let.

Vpis: e-mail na info@rd-koper.si

Več informacij: 031 611 560 (Uroš)

Teniški klub Koper

Razpisuje teniško šolo »Luka Koper« za leto 2022/2023, ki bo potekala na igriščih ŠRC Bonifika. Namenjena je otrokom od 5. leta dalje, osnovnošolski in srednješolski mladini.

Vpis: 031 353 145 ali tk.koper@siol.net

Več informacij: www.teniskoper.com

Žensko univerzitetno rokometno društvo Koper

ŽURD Koper vabi vsa dekleta od letnika 2012 do 2008, da se jim pridružijo v novi sezoni.

Interesne dejavnosti bodo organizirali na osnovnih šolah: OŠ Anton Ukmar, OŠ Dekani, OŠ Dušan Bordon, OŠ Hrvatini, OŠ Koper, OŠ Marezige, OŠ Sv. Anton.

Vpis in več informacij: 051 343 057 (Enea) ali zurd.koper@gmail.com

Vabljeni!

Luški glasnik je časopis Skupine Luka Koper.

Izdajatelj: Luka Koper, d. d.

Sedež družbe: Luka Koper, d. d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper

Glavna in odgovorna urednica: Marina Jelen

Izvršna urednica: Mateja Dominko

Redakcija: Mediade d. o. o.

Kreativna zasnova in oblikovanje: Igor Lennasi, ID14 za Mediade d. o. o.

Tisk: Tiskarna Vek Koper

Naklada: 1.700 izvodov

ISSN 2350-3904

Časopis je brezplačen. Za reprodukcijo vsebine je potrebno pisno soglasje uredništva.

Uredniški odbor: Mojca Bandelj, Jure Barovič, Špela Bertok, Tina Bizjak, Kristjan Bračun, Tjaž Cedlinik, Mateja Clarici, Mateja Dominko, Tanja Jerman, Karin Kleva, Andreja Ličen-Čok, Ingrid Maršič, Marta Merkuža, Sara Morato, Lea Polh Baša, Armin Sejarič, Mirko Slosar, Klemen Štravs, Ivana Vujanovič, Dragan Zlatanović, Suzana Zornada Vrabc, Mara Žerjal

»Brez kulture in s tem povezane svobode, se zdi še tako popolna družba kot džungla. Zato je pristna kreacija darilo prihodnosti.«
Albert Camus